

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 163/07-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. júla 2007 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 14, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 2, čl. 47 ods. 2 a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a podľa čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 306/04, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2007 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 14, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 2, čl. 47 ods. 2 a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a podľa čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 306/04.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 29. septembra 2004 okresnému súdu žalobu o náhradu škody a zaplatenie nemajetkovej ujmy, pričom konanie je vedené pod sp. zn. 23 C 306/04. Ďalší priebeh konania opisuje sťažovateľ takto:

„I. B. Sťažovateľ podal súdu návrhy na dokazovanie listom zo dňa 11. 12. 2004. Zákonný sudca sa však návrhom vyhol! Od počiatku bol zákonný sudca zaujatý voči osobe sťažovateľa, nemá rád poškodených, ktorý sa domáhajú náhrady škody a má povinnosť zločincom umožniť znemožnenie náhrady škody.

I. C. Dňa 23. 01. 2005 prebehlo pojednávanie, ale neprejednávalo sa meritum žaloby, ale sudca pred druhým účastníkom začal ohovárať žalobcu - sťažovateľa, o akomsi konaní proti osobe sťažovateľa o nespôsobilosti konať pred súdom... súd na prvom pojednávaní sám zmaril konanie a prerušil konanie na neurčito. Treba si všimnúť dátum pojednávania dňa 21. 03. 2005. Sťažovateľ zbytočne cestoval do Žiliny z Bratislavy len aby sa dozvedel, že sudca nemieni vo veci konať!

Sťažovateľ nevedel čo sa deje, až neskôr sa dozvedel v kancelárii ombudsmana Slovenskej republiky, že proti sťažovateľovi podal sudca Š. podnet na konanie o jeho spôsobilosti samotný sudca Š.

Vzhľadom na šikanujúce konanie a zbytočné cestovanie na pojednávanie, sťažovateľ požiadal sudcu o náhradu škody, ktorá mu zbytočným cestovaním na pojednávanie vznikla.

Predseda sa so sťažnosťou na vyčíňanie sudcu zaoberal jeho typickou laxnosťou. Vid' Spr. 3034/05 zo dňa 12. 04. 2005.

Sťažovateľ zopakoval návrh sudcovi na umožnenie zistenia skutočného stavu, čo bude dôležité pri rozhodovaní. List zo dňa 07. 07. 2005 zostal bez reakcie.

Sťažovateľ podal sťažnosť predsedovi súdu, nakoľko zákonný sudca ani po dobe 6-mesiacov nedokázal doručiť zápisnicu z pojednávania zo dňa 21. 03. 2005. List zo dňa 04. 08. 2005.

Sťažovateľ, aby pomohol odstrániť prerušenie a nečinnosť požiadal o ustanovenie advokáta na zastupovanie, aby tak bola odstránená prekážka v konaní, ktorú si sudca sám vymyslel. List zo dňa 10. 08. 2005.

I. D. Až dňa 31. 10. 2005 zákonný sudca vydal uznesenie 23 C 306/04-90, ktorým prerušil konanie pre iné konanie Ps 12/04, ktoré sám inicioval bezdôvodne, vlastne dôvodne - za účelom zabezpečiť zbytočné prietahy v konaní a tak umožniť odporcovi machinácie na zmarenie výkonu budúceho súdneho rozhodnutia! Jasný dôkaz o zaujatosti sudcu a napomáhaní druhej strane takmer nezištne a nepochybne.

Sťažovateľ sa odvolal obratom dňa 02. 12. 2005.

Sťažovateľ podal sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní predsedovi súdu dňa 12. 12. 2005.

Sťažovateľ podal sťažnosť zákonnému sudcovi o odstránenie prietahov v konaní a to ustanovením advokáta, zo dňa 18. 01. 2006. Žiadosť zostala bez povšimnutia.

I. E. Sťažovateľ predložil predsedovi súdu v Žiline JUDr. H., ktorý svojimi tupými provokáciami dokázal vytočiť sťažovateľa, ... skutočnosť, že Ústavný súd v rovnakých konaniach (prerušenie konania na OS Žilina pre konanie Ps 12/04) tieto odmietol a prikázal konať vo veci!!!!!! Ani takýto dôkaz a vydanie povinnosti Ústavným súdom nepomohlo a Okresný súd ďalej sa správa arogantne a brutálne hlúpo.

Predsa súdu JUDr. H. pokračuje v trápnostiach. Vid' list 1 SprS 329/06 zo dňa 11. 09. 2006.

I. F. Sťažovateľ opakovane požiadal súd o zabezpečenie dôkazu od odporcu, aby v budúcnosti nedošlo k jeho zničeniu. Sudca sa správa vrcholne arogantne. List zo dňa 27. 09. 2006.

Vo veci sa objavil nový sudca, pritom nikto nepodal námietku zaujatosti, čo znamená porušenie práva podľa čl. 48 ods. 1 - nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi -

I. G. Okresný súd v Žiline jasne a nespochybniteľne porušuje tieto základné práva sťažovateľa:

1) čl. 12 ods. 1 - ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. V konaní 23 C 306/04 je dôstojnosť sťažovateľa oplývajúca samotným sudcom.

2) čl. 14 - každý má spôsobilosť na práva. Sťažovateľ nemá pred Okresným súdom žiadne práva!

3) čl. 19 ods. 1 - každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Sťažovateľa sudca ohováral z trestnej činnosti, pred odporcom, (sťažovateľ nikdy nebol súdený za trestnú činnosť) a pred odporcom bolo sťažovateľovi

oznámené prerušenie konania z dôvodu nespôsobilosti sťažovateľa konať pred súdom. Bola to brutálna ponižujúca chvíľa zo strany sudcu Mgr. Š., pritom nedal najavo, že je to on, čo podal podnet na konanie Ps 12/04! Sudca Š. svoje podanie Ps 12/04 rozšíril po súdoch, po polícii v Žiline, kde sa podnete dozvedel od npor. B. z OO PZ Žilina.

4) čl. 46 ods. 2 - kto tvrdí, že bol ukrátený na právach, môže sa obrátiť na súd. Súd sťažovateľovi jasne porušuje právo na súdnu ochranu.

5) čl. 46 ods. 3 - sťažovateľ využije toto právo neskôr.

6) čl. 47 ods. 2 - každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi; zákonný sudca sa ustanoveniu advokáta jednoznačne nevenoval, napriek žiadosti sťažovateľa.

7) čl. 48 ods. 2 - každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, aby sa mohol vyjadriť...).

Okresný súd porušoval základné práva a slobody podľa podľa čl. 6 - právo na spravodlivé konanie bez zbytočných prietahov; podľa čl. 13 - právo na účinný opravný prostriedok; podľa čl. 14 - zákaz diskriminácie; podľa čl. 17 - zákaz marenia práv štátom!!!!!! podľa medzinárodného dohovoru v znení protokolu č. 11, ktorým je Slovenská republika viazaná.“

V nadväznosti na to sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom rozhodne nasledovne:

„II. A. Okresný súd v Žiline porušuje práva MUDr. D. B. podľa čl. 12 ods. 1, čl. 14, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 2, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6, 13, 14 a 17 medzinárodného dohovoru, ktorým je Slovenská republika viazaná.

II. B. Okresný súd v Žiline je povinný zaplatiť satisfakciu MUDr. D. B. vo výške 500.000.- Sk (s ohľadom na organizovanú obštrukčnú činnosť voči osobe sťažovateľa - vid' III. ÚS 76/01, III. ÚS 77/01, IV. ÚS 174/05, III. ÚS 187/05) satisfakciu je súd povinný zaplatiť do 15 dní od doručenia Nálezu Ústavného súdu. V prípade omeškania má MUDr. D. B. žiadať aj úroky z omeškania vo výške 17.6 % odo dňa povinnosti danej Ústavným súdom do zaplatenia.

II. C. Okresný súd v Žiline je povinný zaplatiť MUDr. D. B. náhradu škody, ktorá mu vznikla v konaní 23 C 306/04 podľa ustanovenia čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky do 15 dní odo dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu.

II. D. Okresný súd v Žiline je povinný vo veci 23 C 306/04 bezodkladne konať bez ďalších prieťahov v konaní, je povinný ustanoviť advokáta navrhovateľovi a konať.

II. E. Ústavný súd zrušuje uznesenie 23 C 306/04-90 zo dňa 31. 10. 2005 ako plevelné.

II. F. Zákonný sudca Mgr. M. Š. je povinný sa ospravedlniť za spôsobene neúnosné ťažkosti MUDr. D. B. navodené podnetom na konanie Ps 12/04, ktoré je stále neukončené. (Okresný súd Bratislava II sa v tomto konaní iba vyžíva - a vo veci je podaná tiež ústavná sťažnosť, číslo neviem).“

Sťažovateľ žiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní o jeho sťažnosti pred ústavným súdom poukazujúc na svoju zlú finančnú a sociálnu situáciu.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 14 ústavy každý má spôsobilosť na práva.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. ... 46 ústavy možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa čl. 17 dohovoru nič v tomto dohovore sa nesmie vykladať tak, akoby dávalo štátu, skupine alebo jednotlivcovi akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z tu priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to dohovor ustanovuje.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí

relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (m. m. I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

1. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 14 a podľa čl. 19 ods. 1 ústavy

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že „...v konaní 23 C 306/04 je dôstojnosť sťažovateľa oplývajúca samotným sudcom...“ (porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy), „Sťažovateľ nemá pred Okresným súdom žiadne práva!“ (porušenie čl. 14 ústavy), „Sťažovateľa sudca ohováral z trestnej činnosti, pred odporcom, (sťažovateľ nikdy nebol súdený za trestnú činnosť) a pred odporcom bolo sťažovateľovi oznámené prerušenie konania z dôvodu nespôsobilosti sťažovateľa konať pred súdom. Bola to brutálna ponižujúca chvíľa zo strany sudcu Mgr. Š., pritom nedal najavo, že je to on, čo podal podnet na konanie Ps 12/04 rozšíril po súdoch, po polícii v Žiline, kde sa podnete dozvedel od npor. B. z OO PZ Žilina“ (porušenie čl. 19 ods. 1 ústavy).

Ústavný súd zo súvisiaceho spisu okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 23 C 306/04 zistil, že na pojednávaní 21. marca 2005 zákonný sudca oboznámil účastníkov konania so zisteniami okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 17 C 100/03. Z obsahu spisu bolo zistené, že v tomto konaní bol 10. mája 2004 podaný podnet na začatie konania o obmedzenie spôsobilosti sťažovateľa na právne úkony na základe uznesenia vyšetrovateľa OO PZ Malacky z 8. októbra 2002. Na otázky súdu sťažovateľ na pojednávaní odpovedal, že sa necíti byť procesne nespôsobilý a predloží súdu rozhodnutie vyšetrovateľa OO PZ Malacky, ktorým malo byť pôvodné rozhodnutie vyšetrovateľa nahradené. Na základe uvedených skutočností bolo toto pojednávanie uznesením odročené na neurčito s tým, že sťažovateľ predloží súdu požadované rozhodnutie, súd následne vzniknutú situáciu na základe písomností vyhodnotí a v prípade odstránenia pochybností o procesnej spôsobilosti sťažovateľa bude nariadený termín pojednávania.

Ústavný súd zo súvisiaceho spisu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 306/04 ďalej zistil, že okresný súd vydal 4. apríla 2005 pokyn na pripojenie spisu vedeného pod sp. zn. 17 C 100/03 na nahliadnutie. Z uvedeného spisu bolo zistené, že uznesením Okresného úradu justičnej polície Policajného zboru v Malackách sp. zn. ČVS: OUJP-67/2002 Ua z 8. októbra 2002 bolo trestné stíhanie proti sťažovateľovi ako obvinenému z trestného činu útoku na verejného činiteľa podľa § 155 ods. 3 Trestného zákona účinného do 31. 12. 2005 zastavené, lebo „... obvinený nebol v čase činu pre nepričetnosť trestne zodpovedný“. V odôvodnení predmetného uznesenia sa uvádza, že k danému záveru orgány činné v trestnom konaní dospeli na základe výsledkov znaleckého posudku z 28. septembra 2002, ktorý bol vypracovaný z dôvodu príkazu na vyšetrovanie duševného stavu sťažovateľa. Zákonná sudkyňa v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 17 C 100/03 podala 10. mája 2004 Okresnému súdu Bratislava II podnet na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony sťažovateľa. Okresný súd zároveň požiadal Okresný súd Bratislava II „o zaslanie rozhodnutia o začatí konania za účelom procesného postupu v konaní 17 C 100/2003 (prerušenie konania)“.

Podľa § 103 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže vo veci konať (podmienky konania). Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky, takéto konanie vykazuje nedostatky. Za odstrániteľný nedostatok je okrem iného považovaná aj procesná nespôsobilosť účastníka konania v zmysle § 20 OSP.

Je nepochybné, že pokiaľ okresný súd disponoval relevantnými informáciami z ďalšieho konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 17 C 100/03, v ktorom je sťažovateľ tiež účastníkom konania týkajúceho sa jeho procesnej (ne)spôsobilosti, bol povinný zistené skutočnosti overovať priamo na pojednávaní, aby nedošlo k ujme na právach účastníkov konania. Overovanie získaných informácií sa na pojednávaní uskutočnilo štandardným postupom v zmysle príslušných ustanovení OSP, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu uvedených práv sťažovateľa podľa čl. 12 ods. 1 ústavy, odňatiu jeho spôsobilosti na práva podľa čl. 14 ústavy (subjektom tejto spôsobilosti je každá fyzická osoba) a porušeniu základných práv podľa čl. 19 ods. 1 ústavy. Na základe uvedených

skutočností preto ústavný súd nezistil porušenie označených práv sťažovateľa a odmietol jeho sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol, že okresný súd porušuje jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 2 ústavy tým, že „*Súd sťažovateľovi jasne porušuje právo na súdnu ochranu*“, pričom bližšie nešpecifikoval, akým konkrétnym konaním porušil jeho uvedené právo.

Obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu, a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu vo veci konať, a k jeho porušeniu by mohlo dôjsť iba v tom prípade, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Ústavný súd konštatuje, že čl. 46 ods. 2 ústavy je na namietané konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 23 C 306/04, v ktorom sa nerozhoduje vo veci sťažovateľa podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, t. j. podľa ustanovení upravujúcich správne súdnictvo, zjavne neaplikovateľný, a z toho dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú, a to pre neexistenciu priamej súvislosti medzi namietanými skutočnosťami a základným právom, porušenie ktorého sťažovateľ namietal (napr. I. ÚS 44/03, IV. ÚS 172/05).

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uviedol, že okresný súd mu neustanovil advokáta pre namietané konanie napriek jeho žiadostiam z 10. augusta 2005 a z 18. januára 2006.

Ústavný súd zo súvisiaceho spisu v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 23 C 306/04 zistil, že okresnému súdu bola 10. augusta 2005 doručená žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu pre dané konanie. Okresný súd uznesením č. k. 23 C 306/04-90 z 31. októbra 2005 predmetné konanie prerušil „*až do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde v Bratislave II pod sp. zn. Ps 12/04*“, v ktorom sa rozhodovalo o spôsobilosti sťažovateľa na právne úkony. Sťažovateľ podal proti predmetnému uzneseniu 2. decembra 2005 odvolanie, ktoré okresný súd postúpil 16. decembra 2005 Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie.

Sťažovateľ doručil okresnému súdu 18. januára 2006 ďalšiu žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu pre dané konanie, spis sa však v tom čase nachádzal na krajskom súde. Krajský súd uznesením č. k. 9 Co 49/2005-102 z 27. februára 2006 zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v tomto uznesení okrem iného uviedol: „*Vhodným opatrením sa javí ustanovenie opatrovníka, pri súčasnom dôslednom uplatňovaní bremena tvrdenia a dôkazného bremena vo vzťahu k nároku vymedzeným navrhovateľom. Viaceré právne konštrukcie a z nich (subjektívne) vymedzované nároky sú, pri zákone akceptovateľnej miere prejudikovania, totiž na hranici zrejmej neúspešnosti. Z hľadiska celkovej ochrany práv a oprávnených záujmov navrhovateľa následne sa významnou stáva aj otázka prípadnej povinnosti náhrady trov konania. Vzhľadom na navrhovateľom stanovenú výšku predmetu konania a osobitne tendenciu neustále zvyšovať uplatňovanú náhradu, sa jedná o pomerne značné čiastky. Neúčelným konaním by dotknuté sumy neprimerane narastali a v konečnom dôsledku by mohli výrazne postihnúť majetok navrhovateľa, eventuálne pri ním tvrdenej nemajetnosti nedôvodne zaťažiť druhú procesnú stranu alebo štát.*“

Podľa § 226 OSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu. V ďalšom období okresný súd preto vykonával úkony súvisiace s ustanovením opatrovníka na základe pokynov krajského súdu uvedených v predmetnom uznesení.

S prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci nerozhodnutím okresného súdu o žiadostiach sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu pre dané konanie ústavný súd nezistil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, pretože okresný súd na základe označeného uznesenia krajského súdu, ktorým je viazaný, hľadaním vhodného opatrovníka pre sťažovateľa v tomto konaní zabezpečuje rovnaký legitímny cieľ ako ustanovením právneho zástupcu, t. j. ochranu práv a oprávnených záujmov sťažovateľa ako účastníka konania. Ústavný súd zároveň vzal do úvahy aj skutočnosť, že v tejto časti konania musí okresný súd brať do úvahy aj možný stret záujmov (napr. odmietnutie opatrovníctva oslovenými príbuznými atď.), čo môže spôsobiť aj čiastočné predĺženie postupu smerujúceho k ustanoveniu opatrovníka. K porušeniu základného práva sťažovateľa by mohlo dôjsť len v prípade, ak by okresný súd nerozhodol vôbec o ustanovení právneho zástupcu alebo opatrovníka, čo sa v tomto prípade nestalo. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

4. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa sa ústavný súd oboznámil s obsahom spisu vedeného ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 172/05 a zistil, že predmetom konania o sťažnosti sťažovateľa vedeného pod uvedenou spisovou značkou bolo rozhodovanie o namietanom porušení jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C 306/04.

V konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 172/05 ústavný súd uznesením zo 14. júna 2006 sťažnosť sťažovateľa odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že uvedené konanie bolo právoplatne skončené 4. augusta 2005.

S poukázaním na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde odmietol ústavný súd sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v období do 4. augusta 2005 ako neprípustnú z dôvodu predchádzajúceho rozhodnutia ústavného súdu v tejto veci - uznesenie č. k. IV. ÚS 172/05-15 zo 14. júna 2005 [§ 24 písm. a) zákona o ústavnom súde].

Ústavný súd v rámci preskúmania konania vedeného pod sp. zn. 23 C 306/04 v období po 4. auguste 2005 zistil, že okresný súd uznesením č. k. 23 C 306/04-90 z 31. októbra 2005 predmetné konanie prerušil z dôvodu konania vedeného pod sp. zn. Ps 12/04 Okresným súdom Bratislava II, v ktorom súd rozhodoval o spôsobilosti sťažovateľa na právne úkony. Spis bol následne 16. decembra 2005 postúpený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní, ktoré sťažovateľ podal 2. decembra 2005.

Krajský súd uznesením č. k. 9 Co 49/2005-102 z 27. februára 2006 uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Predmetná vec bola 27. apríla 2006 pridelená inému zákonnému sudcovi v dôsledku preloženia pôvodného zákonného sudcu na krajský súd.

Okresný súd vydal 14. augusta 2006 pokyn na doručenie prípisov Registru obyvateľov Slovenskej republiky v Banskej Bystrici (ďalej len „register“) a Okresnému súdu Bratislava II za účelom zistenia vhodnej osoby ako opatrovníka pre sťažovateľa v danom konaní a získania relevantných informácií týkajúcich sa konania. Odpoveď registra bola okresnému súdu doručená 20. septembra 2006. Okresný súd následne prípismi z 9. októbra 2006 vyzval príbuzných sťažovateľa, aby sa vyjadrili k otázke ustanovenia za opatrovníka. Odpoveď syna sťažovateľa o odmietnutí opatrovníctva bola okresnému súdu doručená 20. októbra 2006. Odpoveď dcéry sťažovateľa bola z dôvodu zisťovania jej aktuálnej adresy v zahraničí doručená okresnému súdu 23. marca 2007 (odmietnutie opatrovníctva). Okresný súd vydal 27. apríla 2007 pokyn na zistenie stavu konania vedeného Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. Ps 12/04.

Ústavný súd zo spisu okresného súdu zistil, že po pridelení spisu novému zákonnému sudcovi 27. apríla 2006 došlo v postupe okresného súdu v tomto konaní ku kratšiemu obdobiu nečinnosti (do 14. augusta 2006). Ústavný súd však v rámci svojej ustálenej judikatúry viackrát vyslovil, že pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na zákonom ustanovené lehoty na vykonanie určitého úkonu sudcom alebo iným štátnym orgánom. S prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci sa ani v týchto prípadoch totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 11/00).

V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03), alebo ho odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, III. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04). Ústavný súd s prihliadnutím na obdobie, ktoré uplynulo od vydania uznesenia ústavného súdu č. k. IV. ÚS 172/05-15 zo 14. júna 2005, ako aj predmet konania a počet úkonov okresného súdu v danej veci neposúdil jeho postup v hodnotenom období ako porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2

ústavy, ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto sťažnosť aj v tejto časti hodnotil ako zjavne neopodstatnenú.

5. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 13 dohovoru

Ústavný súd pripomína, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa čl. 13 dohovoru vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorum (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. apríla 1988, séria A, č. 131, ods. 52). V okolnostiach prípadu však ústavný súd k takémuto záveru nedospel.

Vo vzťahu k uvedenému (namietanému) porušeniu práva ústavný súd uvádza, že ak orgán štátu aplikuje platný právny predpis, jeho účinky (dôsledky) použitia nemožno považovať za porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 81/00, II. ÚS 63/03).

Právo na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru nemôže všeobecný súd porušiť vtedy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní (m. m. IV. ÚS 36/04, IV. ÚS 172/05).

Skutočnosť, že postup okresného súdu v namietanom konaní a spôsob vybavovania sťažností podávaných sťažovateľom na zákonného sudcu nezodpovedá jeho názorom na priebeh konania, nie je v danom prípade relevantná, pretože účinnosť prostriedkov nápravy pre účely čl. 13 dohovoru nezávisí na istote, že bude rozhodnuté v prospech sťažovateľa (napr. Vilvarajah a ďalší proti Spojenému kráľovstvu - 1991, Soering proti Spojenému kráľovstvu - 1989). Preto namietané konanie okresného súdu vedené pod sp. zn. 23 C 306/04 nesignalizuje žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s porušením práva sťažovateľa mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom podľa čl. 13 dohovoru. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

6. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 14 a 17 dohovoru

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v namietanom konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 23 C 306/04 a v postupe zákonného sudcu usudzuje aj porušenie čl. 14 a 17 dohovoru. Neuviedol však žiadne konkrétne skutočnosti, ani akým konkrétnym postupom okresného súdu malo k porušeniu uvedených práv dôjsť.

Ústavný súd pri preskúmaní spisu vedeného pod sp. zn. 23 C 306/04 nezistil pri postupe okresného súdu žiadne skutočnosti, ktoré by umožňovali vysloviť záver o porušení sťažovateľom uvádzaných základných práv podľa citovaných článkov dohovoru. Okresný súd postupoval v namietanom konaní podľa príslušných ustanovení OSP, uplatnením ktorých nedošlo k diskriminácii sťažovateľa ako účastníka konania. Okresný súd (ako štátny orgán zastupujúci Slovenskú republiku v oblasti výkonu súdnej moci) uplatneným procesným postupom v namietanom konaní nevykonával činnosť, ktorou by bolo možné porušiť práva sťažovateľa podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj o ďalších nárokoch uplatnených v jeho sťažnosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. júla 2007